

I LO im. T. Kościuszki w Myślenicach

rok szkolny:	2017 / 2018
imię i nazwisko nauczyciela:	<i>Sylwia Faracik. Joanna Kazanecka, Beata Strzelec,</i>
zajęcia edukacyjne:	Historia
klasa / wymiar godzin:	Druga, trzecia 4 godzina tygodniowo zakres rozszerzony

1. PLAN TREŚCI PROGRAMOWYCH

Treści nauczania wynikają z podstawy programowej określonej przez MEN dla przedmiotu historia realizowanego na IV etapie edukacyjnym na poziomie podstawowym. Biorąc pod uwagę możliwości intelektualne uczniów w danej klasie nauczyciel może rozszerzyć materiał nauczania o treści dodatkowe

Część I Starożytność i średniowiecze

ROZDZIAŁ I: Pierwsze cywilizacje

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Prehistoria	(I.1.1) (I.2.4)
2	Mezopotamia i jej dzieje	(I.1.1) (I.1.2) (I.1.3) (I.4.2)
3	Cywilizacja egipska	(I.1.1) (I.1.2) (I.4.2)
4	Inne cywilizacje Bliskiego Wschodu	(I.1.1) (I.1.2) (I.1.3) (I.4.2)
5	Cywilizacje Indii i Chin	(I.1.1) (I.1.3)

ROZDZIAŁ I I: Starożytna Grecja

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Najstarsze dzieje Grecji	(I.2.1) (I.2.3) (I.2.4)
2	Świat <i>poleis</i>	(I.2.1) (I.2.2) (I.2.4) (I.3.1) (I.4.2)
3	Sparta	(I.2.2)
4	Ateny	(I.2.2)
5	Wojny grecko-perskie	(I.3.2) (I.2.4) (I.2.3) (I.2.1)
6	Grecja po wojnach perskich	
7	Aleksander Wielki	(I.2.1) (I.2.2) (I.3.2)
8	Świat hellenistyczny	(I.2.3) (I.2.4) (I.3.2)

ROZDZIAŁ III: Antyczny Rzym

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Etruskowie i początki Rzymu	(I.3.3)
2	Republika rzymska	(I.3.3) (I.4.1)
3	Narodziny Imperium Rzymskiego	(I.3.3) (I.4.6)
4	Kryzys republiki rzymskiej	(I.4.1) (I.4.2)
5	Powstanie cesarstwa	(I.3.3) (I.4.1)
6	Pryncypat i dominat	(I.4.1) (I.4.6)
7	Kultura antycznego Rzymu	(I.4.6)
8	Początki chrześcijaństwa	(I.4.3) (I.4.6)
9	Upadek Imperium Rzymskiego	(I.4.1) (I.4.4)

ROZDZIAŁ IV: Wczesne średniowiecze

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Barbarzyńska Europa	(II.1.1) (II.2.3)
2	Cesarstwo bizantyjskie	(II.1.1) (II.1.2)
3	Świat islamu	(II.1.1) (II.1.3) (II.1.4) (II.2.3)
4	Monarchia Franków	(II.2.1)
5	Imperium Karolingów	(II.1.1) (II.2.2)
6	Kształtowanie się ustroju feudalnego	(II.2.5)
7	Europa Zachodnia w IX–X w.	(II.1.1) (II.2.2) (II.2.3) (II.2.5)
8	Słowianie i Węgrzy	(II.2.3) (II.2.4) (II.2.5) (II.4.1)
9	Ziemie polskie w X wieku	(II.4.1) (II.4.2)
10	Początki państwa polskiego	(II.4.2) (II.4.3) (II.4.3) (II.4.3) (II.8.2)
11	Kryzys monarchii piastowskiej	(II.8.2) (II.4.4) (II.4.4)
12	Państwo wczesnopiastowskie	(II.4.4) (II.8.2) (II.4.5)

ROZDZIAŁ V: Europa i Polska w XI–XIV wieku

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Cesarstwo i papieżstwo	(II.3.1)
2	Wyprawy krzyżowe	(II.3.2)
3	Gospodarka średniowiecznej Europy	II.3.3)
4	Narodziny monarchii stanowej	I(I.5.2)
5	Kościół w średniowieczu	II(.8.1) (II.8.3)
6	Kultura średniowiecznej Europy	(II.8.3) (II.8.1)
7	Imperium mongolskie	(II.3.4)
8	Rozbicie dzielnicowe	(II.5.1) (II.5.2) (II.5.3) (II.5.4) (II.5.5)
9	Rozwój gospodarczy ziem polskich w XII–XIV wieku	(II.5.1) (II.5.2) (II.5.3) (II.5.5)
10	Sąsiedzi Polski w XII–XIII wiek	(II.4.5) (II.6.3) (II.7.4)
11	Próby zjednoczenia Królestwa Polskiego	(II.5.1) (II.5.2) (II.5.4) (II.5.5)

ROZDZIAŁ VI: Schyłek średniowiecza

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Odrodzenie Królestwa Polskiego	(II.5.4) (II.7.1) (II.7.4)
2	Monarchia Kazimierza Wielkiego	(II.5.2) (II.7.1) (II.7.2) (II.7.3) (II.7.4) (II.7.5) (II.7.6)
3	Europa Zachodnia w XIV–XV wieku	(II.7.6) (II.6.3) (II.7.6)
4	Kryzys schyłku średniowiecza	(II.6.1) (II.6.2) (II.7.6).
5	Początki rządów Jagiellonów	(II.7.1) (II.7.2) (II.7.3) (II.7.4) (II.7.5)
6	Wojny z zakonem krzyżackim	(II.7.1) (II.7.2) (II.7.3) (II.7.4) (II.7.6)
7	Europa Środkowa i Wschodnia w XV wieku	(II.6.4) (II.7.3) (II.7.5) (II.7.6)
8	Monarchia polska w XIV– XV wieku	(II.7.1) (II.7.2) (II.7.3) (II.7.5) (II.7.6)
9	Kultura polska w średniowieczu	(II.8.1) (II.8.2) (II.8.3).

Część II Nowożytność

ROZDZIAŁ I: EUROPA I ŚWIAT W EPOCE ODRODZENIA

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Cywilizacje pozaeuropejskie	(III.1.1)
2	Wielkie odkrycia geograficzne	(III.1.2) (III.1.3) (III.1.4)
3	Ekspansja kolonialna	(III.1.2) (III.1.3) (III.1.4)
4	Europa w epoce wielkich odkryć	(III.1.3) (III.2.8)
5	Kultura renesansu	(III.2.1)
6	Reformacja i jej skutki	(III.2.2) (III.2.3) (III.2.4) (III.2.6)
7	Kontrreformacja i wojny religijne	(III.2.2) (III.2.2) (III.2.4) (III.2.6)
8	Europa Zachodnia w XVI wieku	(III.2.2) (III.2.3) (III.2.4)
9	Państwa Europy Wschodniej i Północnej	(III.2.6)

ROZDZIAŁ II: „ZŁOTY WIEK” RZECZYPOSPOLITEJ SZLACHECKIEJ

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Społeczeństwo i gospodarka Rzeczypospolitej w XVI wieku	(III.3.2)
2	Rozwój demokracji szlacheckiej	(III.3.1) (III.3.2) (III.3.7)
3	Kultura i sztuka renesansu w Polsce	(III.3.7)
4	Panowanie ostatnich Jagiellonów	(III.3.2) (III.3.3)
5	Reformacja i kontrreformacja w Rzeczypospolitej	(III.3.2) (III.3.5) (III.3.6) (III.3.7)
6	Rzeczpospolita Obojga Narodów	(III.3.1) (III.3.2) (III.3.4) (III.3.5)
7	Pierwsi władcy elekcyjni	(III.3.1) (III.3.2) (III.3.3)

ROZDZIAŁ III: EUROPA W XVII WIEKU

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Angielska wojna domowa	(III.2.4) (III.2.7) (III.2.8) (III.5.5)
2	Wojna trzydziestoletnia	(III.2.2) (III.2.4) (III.2.6)
3	Absolutyzm we Francji	(III.2.4) [...] (III.2.6)
4	Zmiany polityczne w Europie w XVII wieku	(III.2.4) (III.2.6)
5	Kultura baroku	(III.2.9)

ROZDZIAŁ IV: WOJNY I KRYZYS RZECZYPOSPOLITEJ W XVII WIEKU

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Początki rządów Zygmunta III Wazy	(III.4.1) (III.4.2) (III.4.3) (III.4.4)(III.4.5))
2	Walka o koronę carów	(III.4.1) (III.4.2) (III.4.3) (III.4.5)
3	Kozaczyzna i konflikty z Turcją	(III.4.1) (III.4.2) (III.4.3) (III.4.4) (III.4.5)
4	Powstanie Chmielnickiego	(III.4.1) (III.4.3) (III.4.4) (III.4.5)
5	Potop szwedzki	(III.4.1) (III.4.2) (III.4.3) (III.4.4) (III.4.5)
6	Wojna domowa i król „Piast”	(III.4.1) (III.4.2) (III.4.3) (III.4.4) (III.4.5)
7	Rządy Jana III Sobieskiego	(III.4.1) (III.4.2) (III.4.3) (III.4.5)
8	Kryzys Rzeczypospolitej	(III.4.1) (III.4.2) (III.4.3) (III.4.4) (III.4.5)
9	Barok i sarmatyzm	(III.2.9) (III.4.6)

ROZDZIAŁ V: OŚWIECENIE W EUROPIE I W POLSCE

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Gospodarka i społeczeństwo w XVIII wieku	(III.5.1) (III.5.5)
2	Oświecenie	(III.5.1) (III.5.2)
3	Budowa imperium rosyjskiego	(III.5.1) (III.5.3) (III.5.4) (III.5.8)
4	Absolutyzm oświecony w Prusach i w Austrii	(III.5.3) (III.5.1) (III.5.8)
5	Rzeczpospolita w pierwszej połowie XVIII wieku	(III.5.8) (III.5.8) (III.6.2) (III.6.7)
6	Pierwsze lata rządów Stanisława Augusta	(III.6.1) (III.6.2) (III.6.4) (III.6.5) (III.6.6)
7	Oświecenie w Rzeczypospolitej	(III.6.2) (III.6.6) (III.6.7)

ROZDZIAŁ VI: ŚWIAT I RZECZYPOSPOLITA W KOŃCU XVIII WIEKU

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Rewolucja amerykańska	(III.5.2) (III.5.6) (III.5.8) (III.5.9)
2	Wybuch rewolucji we Francji	(III.5.1) (III.5.2) (III.5.6) (III.5.8) (III.5.9)
3	Republika Francuska	(III.5.1) (III.5.2) (III.5.7) (III.5.8) (III.5.9)
4	Rzeczpospolita w dobie Sejmu Wielkiego	(III.6.1) (III.6.2) (III.6.3) (III.6.4) (III.6.5) (III.6.6) (III.6.7)

5	Upadek polskiej państwowości	(III.6.1) (III.6.2) (III.6.4) (III.6.5) (III.6.7)
6	Francja od konsulatu do cesarstwa	(IV.1.1) (IV.1.2) (IV.1.3) (IV.1.4)
7	Legiony we Włoszech	(IV.1.4)
8	Ekspansja i klęska Napoleona	(IV.1.1) (IV.1.3) (IV.1.4) (IV.1.5)

Część III XIX i XX WIEK

ROZDZIAŁ I: EUROPA I ŚWIAT PO 1815 ROKU

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Kongres wiedeński	(IV.1.6)
2	Europa po kongresie wiedeńskim	(IV.3.2) (IV.6.1)
3	Rewolucja przemysłowa	(IV.2.3) (IV.6.5)
4	Nowe idee	(IV.3.1) (IV.3.4)
5	Kultura pierwszej połowy XIX wieku	(IV.6.6)
6	Ameryka w pierwszej połowie XIX wieku	(IV.2.1) (IV.2.2)
7	Wiosna Ludów	(IV.3.2) (IV.3.2)
8	Rosja i Turcja w połowie XIX wieku	(IV.3.2) (IV.6.2) (IV.6.3)

ROZDZIAŁ II: POLACY W OKRESIE POWSTAŃ NARODOWYCH

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Ziemie polskie w latach 1815–1830	(IV.1.6) (IV.4.1) (IV.4.2) (IV.4.6)
2	Geneza powstania listopadowego	(IV.4.1) (IV.4.2) (IV.4.3) (IV.4.4)
3	Powstanie listopadowe	(IV.4.3) (IV.4.4)
4	Wielka Emigracja	(IV.4.5) (IV.4.6) (IV.5.3)
5	Ziemie polskie w latach 1831–1846	(IV.4.1) (IV.4.2) (IV.4.4)
6	Wiosna Ludów i odwilż posewastopolska	(IV.4.1) (IV.4.2) (IV.4.3) (IV.4.4)
7	Powstanie styczniowe	(IV.4.1) (IV.4.2) (IV.4.3) (IV.4.4)

ROZDZIAŁ III: ŚWIAT W LATACH 1860–1914

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Stany Zjednoczone w drugiej połowie XIX wieku	(IV.2.2) (IV.6.1)
2	Zjednoczenie Włoch	(IV.3.2) (IV.3.3)
3	Zjednoczenie Niemiec i powstanie Austro-Węgier	IV.3.2)(IV.3.3) (IV.6.1)
4	Kolonializm	(IV.6.3) (IV.6.4)
5	Nowy podział polityczny świata	(IV.6.1)(IV.6.3) (IV.6.4)
6	Epoka węgla i stali	(IV.6.1) (IV.6.5)
7	Przemiany ustrojowe i nowe ideologie	(IV.3.1) (IV.3.4)
8	Piękna epoka	(IV.6.1) (IV.6.6)

ROZDZIAŁ IV: ZIEMIE POLSKIE W LATACH 1864–1914

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Ziemie polskie po powstaniu styczniowym	(IV.4.1) (IV.4.2) (IV.4.3) (IV.5.6) (IV.5.1)
2	Przemiany społeczne i gospodarcze na ziemiach polskich	(IV.5.1) (IV.5.1) (IV.5.3) (IV.5.6)
3	Nowe nurty polityczne	(IV.5.4) (IV.5.6)
4	Rewolucja 1905 r.	(IV.5.5) (IV.5.6) (IV.4.4) (IV.6.2)
5	Pozytywizm i Młoda Polska	(IV.5.2) (IV.4.4) (IV.4.6) (IV.5.3)

ROZDZIAŁ V: I WOJNA ŚWIATOWA

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Świat u progu I wojny światowej	(V.1.1)
2	Na frontach Wielkiej Wojny	(V.1.1)
3	Rewolucje w Rosji	(V.1.1) (V.1.3)
4	Polacy podczas I wojny światowej	(V.1.5) (V.1.6)
5	Klęska państw centralnych	(V.1.6) (V.1.1)

ROZDZIAŁ VI: DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Porządek wersalski	(V.1.4) (V.1.6)
2	Kryzys demokracji i gospodarki	(V.3.2) (V.3.3) (V.2.2) (V.2.4)
3	Powstanie III Rzeszy	(V.2.4) (V.2.2) (V.2.31)
4	Państwo Stalina	(V.2.1) (V.2.31) (V.2.4)
5	Afryka i Azja w okresie międzywojennym	(V.2.2.) (V.2.3)
6	Na drodze ku wojnie	(V.2.2) (V.2.31) (V.2.31) (V.2.5)
7	Kultura i nauka dwudziestolecia międzywojennego	(V.3.1) (V.3.3)

ROZDZIAŁ VII: II RZECZPOSPOLITA

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Odzyskanie niepodległości	(V.1.4) (V.1.6) (V.4.1) (V.4.6)
2	Walki o granicę wschodnią	(V.1.4) (V.4.1) (V.4.6)
3	Rządy parlamentarne	(V.4.2) (V.4.3) (V.5.1)
4	Przewrót majowy i rządy sanacji	(V.4.2) (V.4.3) (V.4.4)
5	Społeczeństwo i gospodarka II Rzeczypospolitej	(V.5.1) (V.5.2) (V.5.4)
6	Nauka i kultura międzywojennej Polski	(V.5.3) (V.5.4)
7	Polska w przededniu wojny	(V.4.5) (V.4.6)

ROZDZIAŁ VIII: II WOJNA ŚWIATOWA

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Wojna obronna Polski	(V.8.1.) (V.6.2.) (V.8.7.)
2	Ekspansja Hitlera i Stalina	(V.6.1.) (V.6.2.) (V.8.7.)
3	Walki w latach 1941–1943	(V.6.1.) (V.6.3.) (V.8.7.)
4	Polityka okupacyjna III Rzeszy	(V.7.1.) (V.7.2.) (V.7.3.) (V.8.7.)
5	Koniec II wojny światowej	(V.6.1.) (V.6.3.) (V.8.7.)
6	Spółeczeństwo polskie podczas okupacji	(V.7.1.) (V.7.2.) (V.8.3.) (V.8.4.) (V.8.7.)
7	Sprawa polska podczas II wojny światowej	(V.8.2.) (V.8.5.) (V.6.3.) (V.6.3.)
8	Polskie Państwo Podziemne	(V.8.4.) (V.8.6.) (V.8.7.)

ROZDZIAŁ IX: POLSKA I ŚWIAT PO II WOJNIE ŚWIATOWEJ

Lp	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Powojenny świat	(V.9.1.)(V.9.2.)(V.6.3.)(V.9.7.)(V.12.6.)
2	Początek zimnej wojny	(V.9.4.) (V.9.5.) (V.12.6.)
3	Początki systemu komunistycznego w Polsce	(V.13.1.) (V.13.2.) (V.13.3.) (V.12.6.)
4	Polska w okresie stalinowskim	(V.14.1.)(V.14.2.)(V.14.3.)(V.14.4.)(V.12.6.)
5	Rozpad systemu kolonialnego	(V.9.8.)(V.10.1.)(V.10.2.)(V.10.3.) (V.12.6.)
6	Daleki Wschód po II wojnie światowej	(V.9.8.)(V.10.1.)(V.10.2.) (V.10.2.) (V.11.1.)
7	Blok wschodni po śmierci Stalina	(V.9.8.)(V.12.1.)(V.12.2.)(V.12.6.) (V.12.6.)
8	Europa Zachodnia i USA podczas zimnej wojny	(V.9.6.) (V.12.6.)
9	Konflikty na Bliskim Wschodzie	(V.9.9.) (V.12.6.)
10	Przemiany społeczno-kulturowe lat 60. i 70.	(V.18.2.)(V.18.3.)(V.18.4.)(V.12.6.)
11	Polski i październik i „mała stabilizacja”	(V.15.1.)(V.15.2.)(V.15.3.)(V.15.4.)(V.15.5.) (V.12.6.)
12	„Druga Polska” Edwarda Gierka	(V.15.1.) (V.15.2.) (V.15.3.) (V.15.4.) (V.15.5.) (V.12.6.)

ROZDZIAŁ X: UPADEK KOMUNIZMU

Lp.	Treści nauczania	Nr zagadnienia w podstawie programowej
1	Upadek systemu jałtańskiego	(V.9.8.) (V.12.3.) (V.12.4.) (V.12.5.) (V.12.6.)
2	Powstanie NSZZ „Solidarność”	(V.15.2.) (V.15.3.) (V.15.4.) (V.16.1.) V.12.6.)
3	Stan wojenny i schyłek PRL-u	(V.16.2.) (V.15.4.) (V.12.6.)
4	III Rzeczpospolita	(V.16.3.) (V.17.1.) (V.17.2.) (V.17.3.) (V.12.6.)
5	Gospodarka światowa na przełomie XX i XXI wieku	(V.18.1.) (V.12.6)
6	Konflikty na świecie po upadku ZSRR	(V.12.5.) (V.12.6.)

2. WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY

Niżej przedstawione wymagania należy traktować łącznie. Do wymagań na wyższą ocenę zawsze należy dołączyć wymagania na niższą ocenę

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej,
- sytuuje najważniejsze wydarzenia w czasie i przestrzeni,
- rozpoznaje związki przyczynowo-skutkowe,
- przedstawia przy pomocy nauczyciela wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej,
- określa rodzaj źródła historycznego, odszukuje najważniejsze informacje w źródle pisanym.

Oceną dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej,
- selekcjonuje podstawowe fakty,
- wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe,
- odnajduje najważniejsze informacje zawarte w kilku źródłach pisanych, dokonuje ich wspólnej analizy,
- odróżnia fakty od opinii,
- przeprowadza podstawowe rekonstrukcje genezy, mechanizmów przebiegu oraz konsekwencji wybranego zjawiska z jednej płaszczyzny procesu historycznego,
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- ma wiedzę i umiejętności historyczne określone w podstawie programowej, potrafi się nimi posłużyć w typowych sytuacjach,
- analizuje i porównuje informacje zawarte w różnych źródłach, dokonuje wszechstronnej rekonstrukcji genezy, mechanizmów przebiegu oraz konsekwencji wybranego zjawiska historycznego.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- ma wiedzę i umiejętności historyczne określone w podstawie programowej, potrafi się nimi posłużyć w różnych sytuacjach problemowych,
- analizuje i porównuje dane zawarte w różnych źródłach historycznych, potrafi je samodzielnie zinterpretować,
- zauważa rozmaite interpretacje wydarzeń i procesów historycznych,
- samodzielnie ocenia postacie, wydarzenia i procesy,
- aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji i w trakcie zajęć pozalekcyjnych,
- formułuje problemy historyczne.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- ma wiedzę i umiejętności wykraczające poza podstawę programową; zna literaturę historyczną, potrafi zastosować wiedzę w różnych sytuacjach problemowych,
- samodzielnie rozwija swoje zainteresowania,
- startuje z sukcesami w konkursach i olimpiadach historycznych osiągając sukcesy na szczeblu okręgowym i centralnych

3. DOSTAWOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH Z HISTORII DO INDYWIDUALNYCH PSYCHOFIZYCZNYCH I EDUKACYJNYCH POTRZEB UCZNI

Nauczyciel pracując z uczniami u których stwierdzono dysfunkcje, uwzględnia je w procesie nauczania i ustalania ocen

DYSLEKSJA

- w pracach pisemnych uczniów ze stwierdzoną dysleksją nie uwzględnia się niektórych błędów kompozycyjnych, zmienionej kolejności liter w wyrazach, opuszczonego początku lub końca wyrazu, w stawionych i opuszczonych liter w wyrazie, przekreślonych pojęć, przestawianie kolejności cyfr w datach (należy wyjaśnić te nieścisłości podczas oddawania sprawdzianu);
- na bieżąco informuje się ucznia/ rodzica o postępach dokonywanych przez niego
- systematycznie motywuje się ucznia do wysiłku i chwali nawet najmniejsze sukcesy
- umożliwia się uczniowi udzielenie odpowiedzi ustnych w miejscu prac pisemnych;
- nauczyciel pomaga uczniowi w korzystaniu z mapy w sytuacji, gdy jego dysfunkcja utrudnia mu korzystanie z map;

DYSGRAFIA

- nie oceniania się formy graficznej pracy;
- w przypadku niemożności odczytania zapisów ucznia umożliwia się mu ustne dopowiedzenie niezrozumiałych fragmentów.

DYSORTOGRAFIA

- nie uwzględnia się w ocenie poprawności ortograficznej;
- taktownie zwraca się uczniowi uwagi na popełniane błędy ortograficzne i wskazuje na poprawną formę.

DYSKALKULIA

- udzielanie pomocy w analizie źródeł statystycznych, w korzystaniu z map i rozwiązywaniu zadań wymagających ich użycia

UCZEŃ Z NIEPOWODZENIAMI SZKOLNYMI

- nauczyciel tworzy w klasie atmosferę sprzyjającą odpowiedzi ustnej w celu uniknięcia upokorzenia ucznia i zapewnienia poczucia bezpieczeństwa;
- nauczyciel daje uczniowi możliwość odstąpienia od odpowiedzi ustnej i przełożenie terminu odpowiedzi (w przypadku silnego napięcia nerwowego);
- pozostawienie uczniowi dłuższego czasu na do namysłu lub umożliwienie sporządzenia planu wypowiedzi;
- podtrzymywanie motywacji do ukończenia rozpoczętej wypowiedzi;
- pozytywne wzmocnienie i docenianie nawet niewielkich sukcesów ucznia;
- rozmowy z uczniami (rodzicami) na temat postępów dokonywanych przez ucznia.

4. SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH

1. formy pracy ucznia, które podlegają ocenie:

- a) praca klasowa pisemna

- b) kartkówka obejmująca treści z ostatnich trzech lekcji
- c) odpowiedź ustna
- d) aktywność ucznia na lekcji i jego zaangażowanie w proces dydaktyczny
- e) prace domowe
- f) wyniki osiągnięte w konkursach i olimpiadach przedmiotowych

2. Zasady przeprowadzania i oceny prac klasowych

- a) sprawdzian pisemny obejmujący dział materiału musi być zapowiedziany na tydzień przed jego przeprowadzeniem.
- b) uczniowie są zobowiązani do uczestniczenia w sprawdzianie w określonym (ustalonym wspólnie) dniu.
- c) nieobecność na sprawdzianie może być usprawiedliwiona chorobą ucznia, potwierdzoną przez rodziców lub lekarza.
- d) jeśli uczeń był nieobecny na sprawdzianie, a była to nieobecność dłuższa niż trzy dni ma tydzień od dnia pojawienia się w szkole na napisanie sprawdzianu. W przeciwnym wypadku ma obowiązek pisania go na pierwszej lekcji na której się pojawi.
- e) poprawa oceny ze sprawdzianu jest dobrowolna, odbywa się w czasie ustalonym przez nauczyciela i ucznia.
- f) w każdym semestrze przewiduje się co najmniej jeden sprawdzian.
- g) uczeń otrzymuje do wglądu sprawdzone i ocenione prace pisemne które omawiane są na lekcji ze wskazaniem co uczeń robi dobrze i co i jak wymaga poprawy.
- h) Rodzic (opiekun prawny) ma prawo wglądu do sprawdzonej pracy pisemnej.
- i) uczeń, który korzysta na pracy pisemnej z niedozwolonej pomocy otrzymuje ocenę niedostateczną

Ocenianie prac pisemnych.

Poszczególne zadania są przeliczane na punkty. Ogólna ilość punktów uzyskanych za rozwiązanie wszystkich zadań przeliczana jest procentowo na oceny:

- $0\% \leq p < 39\%$ – niedostateczny
- $40\% \leq p < 50\%$ – dopuszczający
- $51\% \leq p < 70\%$ – dostateczny
- $71\% \leq p < 85\%$ – dobry
- $86\% \leq p < 97\%$ – bardzo dobry
- $98\% \leq p < 100\%$ – celujący

gdzie: p- uzyskany procent ogółu punktów

3. Zasady przeprowadzania i oceny kartkówek

- a) kartkówki mogą być zapowiedziane lub niezapowiedziane
- b) zakres ich treści obejmuje materiał z trzech ostatnich lekcji lub pracę domową
- c) kartkówki ocenia się tak jak prace pisemne

4. Zasady oceny odpowiedzi ustnej ucznia

- a) zakres materiału obejmuje treści z trzech ostatnich lekcji lub pracę domową
- b) na ocenę odpowiedzi ustnej składają się: zawartość merytoryczna, argumentacja, wyrażanie sądów i ich uzasadnianie, stosowanie języka historycznego oraz sposób prezentacji
- c) dodatkowe pytania naprowadzające wpływają na obniżenie oceny

5. Zasady oceny aktywności ucznia na lekcji i jego zaangażowania w proces dydaktyczny, prac domowych oraz wyników osiągniętych w konkursach przedmiotowych i olimpiadach

- a) za aktywność na lekcji, prace domowe oraz wyniki osiągnięte w konkursach przedmiotowych i olimpiadach uczeń może zostać oceniony zgodnie z obowiązującą skalą ocen

b) uczeń, który uzyskał tytuł finalisty lub laureata olimpiady przedmiotowej otrzymuje ocenę celującą z przedmiotu

6. Ustalanie ocen bieżących, klasyfikacyjnych śródrocznych i rocznych

a) Nauczyciel ustala oceny bieżące, klasyfikacyjne śródroczne i roczne zgodnie z obowiązującą skalą ocen

b) Nauczyciel uzasadnia ustnie ustalone oceny bieżące, klasyfikacyjne śródroczne i roczne. Uzasadnienie powinno zawierać:

- 1) co uczeń robi dobrze,
- 2) co i jak wymaga poprawy,
- 3) jak powinien się uczyć.

c) oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców (opiekunów prawnych)

5. WARUNKI I TRYB UZYSKIWANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ

- 1) Uczeń ma prawo do uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej
- 2) Uczeń, który chce uzyskać wyższą ocenę składa pisemny wniosek do nauczyciela w terminie 3 dni od podania propozycji oceny rocznej. We wniosku uczeń określa ocenę którą chciałby uzyskać.
- 3) Uczeń musi napisać po 2 prace klasowe sprawdzające materiał z każdego semestru w terminie ustalonym przez nauczyciela
- 4) Uczeń może przystąpić do prac klasowych tylko raz
- 5) Uczeń otrzymuje wyższą niż przewidywana ocenę klasyfikacyjną, jeżeli uzyska z wszystkich prac klasowych przynajmniej tę ocenę

5. Kryteria oceniania zadania rozszerzonej odpowiedzi wypracowania, eseju :

Poziom IV 9–12 pkt

Na poziomie czwartym zdający:

wykazał się znajomością i rozumieniem różnych aspektów danego problemu do jego opisu w szerszym kontekście interpretacyjnym. Przeprowadził selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował tok rozumowania prowadzący do sformułowania konkluzji, wykazując się umiejętnością analizowania przyczyn i skutków, oraz wyjaśniania różnych interpretacji historycznych. Uzasadnił postawione tezy, popierając je argumentami. Wykazał się umiejętnością wyrażania opinii i formułowania ocen oraz wiązania ich z treściami opisowo-wyjaśniającymi w narracji. Wykorzystał źródła informacji i przywołał je w narracji do uzasadnienia wniosków.

Poziom III 6–8 pkt

Na poziomie trzecim zdający:

wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu, bez uwzględniania w wystarczającym stopniu kontekstu interpretacyjnego. Przeprowadził niekonsekwentną selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował niepełny tok rozumowania, podejmując próbę analizowania przyczyn i skutków oraz rozpoznawania różnych interpretacji historycznych. Podjął także próbę formułowania opinii i ocen dotyczących zarówno faktów historycznych, jak i ich interpretacji. Wykorzystał źródła informacji i przywołał je w narracji, podejmując próbę wyciągnięcia wniosków.

Poziom II 3–5 pkt

Na poziomie drugim zdający:

w niewystarczającym stopniu wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu do jego opisu, bez ukazywania związków z kontekstem interpretacyjnym. W niewystarczającym stopniu przeprowadził selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. W niewystarczającym stopniu zaprezentował tok rozumowania, podejmując próbę wyjaśnienia przyczyn i skutków. Wykorzystał niektóre źródła informacji i przywołał je w narracji.

Poziom I 1–2 pkt

Na poziomie pierwszym zdający:

w niezadowalającym stopniu wykazał się znajomością i rozumieniem wybranych aspektów danego problemu do jego opisu, bez ukazywania związków z kontekstem interpretacyjnym. Przeprowadził w niezadowalającym stopniu selekcję i hierarchizację informacji do narracji budowanej w ujęciu statycznym lub dynamicznym, zawartej w poprawnie określonych ramach chronologicznych. Zaprezentował w niezadowalającym stopniu tok rozumowania, podejmując próbę zbudowania zdań wyjaśniających i wartościujących. Wykorzystał źródła informacji w niezadowalającym stopniu.

0 pkt

Jeśli zdający podał informacje słabo związane lub niezwiązane z tematem oraz jeśli podane informacje lub sposób narracji wskazują, że zdający nie rozumie tematu.